

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XVI. Explicatur & alia ratio dilationis; inde petita, vt hominum genus variis interea significationibus præpararetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

postremis videlicet temporibus venit: ne, si statim à principio venisset, dixissent possibile fuisse, vt per legem quis, propriisque laboribus & meritis saluaretur, vt enim istam Iudeorum impudèntiam obturaret, multum temporis tardando insumpsit, ita vt posteaquam omnino conuictum esset & clarum, neminè ex seipso saluari posse, tunc primùm per ipsius gratiam salus adesset. Hæc Chrysostomus. Erant etiam homines duri & rebelles, minimeque assueti iugo Domini portado, Fuerunt ergo primùm edomadi iugo Legis, & terrore eius in officio continendi: quo sic à Lege tanquam pædagogo ad Christum magistrum ducerentur: & qui metu iam honestè viuere assueuerant, facilius, & ex amore iustitiæ, Christo præceptori deinceps obedirēt. Idcirco Iudæis quidem Lex pædagogus fuisse dicitur ad Christum, ad eumque vsum ordinata esse in manu mediatoris, donec veniret semen: vt paulatim magnus ille qui per vniuersum genus humanum iacebat egrotus, præpararetur ad suscipiendū medicum Christum, Et hæc quidem prima sit ratio, quæ à diuo Augustino sæpe redditur.

CAPVT XVI.

Explicatur & alia ratio dilationis; inde petita, vt hominum genus variis interea significationibus præpararetur.

SECUNDA eiusmodi est, non modò erat agendum hoc cum hominibus egris, vt intelligerent sibi medicum esse necessarium: verum etiam erant multo antè præparandi, vt crederent esse medicinam sibi repositā in Filio Dei, homine facto, & mortuo. Quia enim mira illa adeoque inusitata fuit medendi ratio, facillè eam infirmi respuissent, non credentes se posse hac ratione sanari, etiamsi laborare se grauibus vitiorum morbis non diffiterentur. Ea quippe de causa, crucis prædicatio Gentilibus stultitiæ loco fuit: quod, tametsi natura

naturæ vitia morbosque varios multi non ignorarent, tamen hac via reduci hominum animos ad virtutis ac iustitiæ sanitatem posse non existimarent. Hanc Leo tradit rationem Serm. 3. de Natiuitate; eandemque explicat eiusmodi verbis: Sapiëntia, inquit, & benignitas Dei, hac salutiferi operis mora, capaciores nos suæ vocationis effecit: vt quod multis signis, multis vocibus, multisque mysteriis per tot fuerat secula prænunciatum, in his diebus Euangelij nõ esset ambiguum: & natiuitas, quæ omnia miracula omnemque intelligentiæ erat excessura mensuram, tanto constantiorem in nobis gigneret fidem, quanto prædicatio eius & antiquior præcessisset, & crebrior. Et iterum Serm. 13. de Passione Domini: Sic, inquit, congruebat illos populos erudiri, vt quæ reuelata non caperent, obumbrata susciperent: & maior Euangelij esset auctoritas, cui tot signis totque miraculis atque mysteriis veteris Testamenti paginæ deseruissent. Sic Leo Pontifex. Hinc arbitror tempore Christi dici regiones albas ad messem fuisse: quod essent populi circumcisorum præ Gætiū nationibus, Prophetis prænunciationibus instructi atque præparati ad suscipiendum Euangelium. Proptereaque increpiti iure Pharisei, quod non à seipsis, rebusque in medio positis, iudicarent quod iustū esset: ac quicumque recusarunt Christum recipere, pertinaciter obfirmateque Mosaicis decretis insistētes, ex ipsa Lege per Apostolos redarguti cōiunctique sunt. Itaque tam diuturna, tam varia prænunciatio mortis resurrectionisque Domini, & redemptionis per crucem futuræ, multum valuit apud vel mediocriter intentos, ad Christū, venientem in propria, complectendum. Eademque modò animos nostros confirmat in fide ratio, vt non dubitemus esse diuinum, quod tanto antè tam variè fuerit prænunciatum. Sic omnino nostræ infirmitati sua Dominus benignitate consuluit, ne resili-

mus ab Euangelio propter stupendam rerum magnitudinem & nouitatem: vt & nihil detrimenti paterentur priores, & in posterioribus fides isto modo stabiliretur, eiusque renincerentur hostes, qui admodum multi futuri erant. Hoc, inquit Augustinus, totum prophelandum fuit, prænunciandum fuit, venturum commendandum fuit, vt nō subito veniens horreretur, sed creditum exspectaretur. Sic breuiter in Psalm. 109, Pharisæi verò plerique puerorum more fecerant: qui cum tanquam elementis & disciplinis inferioribus præparari debuissent ad superiores capeffendas; his contemptis, illis inhæserunt. Ideoque vt semper paruuli sub elementis mundi seruientes, nunquam in viros euaserunt, imò & in sua iniquitate perierunt. Adijciuntur & aliæ causæ minoris momenti. Quia nempe doceret, vt tantum nostræ libertatis principem, longa præconum series anteiret. Rursumque ideo tardius consultò venisse, ne prolixitate temporis fidei feruor tepesceret. nam id solere tandem euenire conspiciamus: vt & propterea dictum videatur Lucæ 1.7. Filius hominis veniens, putas inueniet fidem in terra? In paucis enim inueniet fidem, incredularum comparatione turbarum; in paucissimis perfectam, vereque excellèrem. Quanto igitur grauius ac diuturnius id fuisset malum, si nullam Christus veniendi moram fecisset? Ac illi quidem aduersus huc languorem in promptu fuissent remedia. Qui enim dat hominibus fidem, facile etiam conseruat, & in quibus vult, & quamdiu vult: verum sic ordinariè sua dona largitur, vt tamen penitus que sunt humani moris, non auferat. Item & illa iungi potest ratio: vt declararetur seueritas diuinæ iustitiæ, que ad tantos luctus & clamores & miseriam hominum, noluit statim commoueri vt veniret: sed multo tempore hominū genus dereliquit, paucissimos quosdam saluans per fidem: vt palam fieret quid mereretur peccatum

Consule Bedam, in lib. quest. sub finem.

catum, & quàm graue fuisset delictum, cui sic indignaretur Dei iustitia. Ob hoc etiam, non statim per Christum restituit hominem pristino statui: sed cum multis vitiorum fibris, innumeras relinquit huius vitæ pœnas & ærumnas. Ac seruati quidem fuissent tum forsitan multi qui nunc in damnatione sunt, si Christus antè multo venisset. Verùm eripere illos ab interitu funestaq. seruitute non absolute statuerat Deus: atque in id maximè tempus distulit ortus electorum plurimorum, quo erat ipse venturus. Istoque modo & serò veniens, tam multos saluos fecit quàm voluit.

CAPVT XVII.

Rationem dilationis æstimandam propriè ex ordine publicæ curationis.

BONVM præterea publicum anteposuit priuato. proinde cum hoc ordo publicæ curationis exigeret, vt serò veniret; hanc vtilitatem communem præposuit priuatae saluti quorundam: quos si libertate donare voluisset, nullo id negotio potuisset per fidem venturi, sicut pauculos illos saluos fecit. In alios ergo iustum iudicium declarauit: in alios gratiæ suæ & summæ miserationis beneficium, vt hoc quidem præcipuè loco, illa Apostolicæ admirationis exclamatio vsurpanda videatur: O altitudo diuitiarum sapientiæ & scientiæ Dei! quàm incomprehensibilia sunt iudicia eius! Publicæ autem curationis ordinem explicauit Augustinus libro octoginta trium quæstionum, quæstione 44. Sicut, ait, absurdus est qui iuuenile tantum ætatem velleret in homine temporibus subdito: sic absurdus est, qui in ipso vniuerso genere humano, vnã ætatem desiderat. Nam & ipsum tanquam vnus homo, ætates suas agit: nec oportuit venire diuinitus magistrum, cuius imitatione in mores optimos formaretur, nisi tempore iuuentutis. Ad hoc valet quod Apostolus

stolus